

Årsrapport 2016

Fastighetsnämnden

Rapport från
Stadsrevisionen

Nr 20, 2017

Dnr 3.1.2-44/2017

Den kommunala revisionen är fullmäktiges kontrollinstrument för att granska den verksamhet som bedrivs i nämnder och bolagsstyrelser. Stadsrevisionen i Stockholm granskar nämnders och styrelserns ansvarstagande för att genomföra verksamheten enligt fullmäktiges uppdrag. Stadsrevisionen omfattar både de förtroendevalda revisorerna och revisionskontoret.

I ”årsrapporter” för nämnder och ”granskningspromemorior” för styrelser sammanfattar Stadsrevisionen det gångna årets synpunkter på verksamheten. Fördjupade granskningar som sker under året kan också publiceras som projektrapporter.

Publikationerna finns på Stadsrevisionens hemsida. De kan också beställas från revisionskontoret.

Till
Fastighetsnämnden

Årsrapport 2016 för fastighetsnämnden

Revisorerna i revisorsgrupp 2 har avslutat revisionen av fastighetsnämndens verksamhet under 2016.

Revisorerna har den 15 mars 2017 behandlat bifogad årsrapport och överlämnar den till fastighetsnämnden för yttrande senast den 30 juni 2017.

Nämndens interna kontroll är inte helt tillräcklig. Det saknas rutiner som säkerställer att dokumentation av direktupphandlingar genomförs i enlighet med LOU. Även riktlinjer för hur nämnden ska arbeta för att förebygga att svart arbetskraft anlitas saknas.

På uppdrag av revisorerna i revisorsgrupp 2.

Michael Santesson
Ordförande

Maria Lövgren
Sekreterare

Sammanfattning

Verksamhetens ändamålsenlighet och ekonomi

Sammantaget bedöms att fastighetsnämnden i allt väsentligt har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt sätt. Det verksamhetsmässiga resultatet är i huvudsak förenligt med de mål som fullmäktige fastställt.

Från ekonomisk synpunkt är dock utfallet inte helt tillfredsställande. Nämnden redovisar efter avkastningskrav ett nettoresultat på – 55,6 mnkr, vilket är 45,4 mnkr sämre än budget. De huvudsakliga förklaringarna är ökade kostnader för arbete åt utomstående, kostnader för två förgävesprojekteringar samt att nämnden inte nått budgeterade effektiviseringskrav.

Intern kontroll

Nämndens interna kontroll bedöms inte vara helt tillräcklig.

Nämnden har en i huvudsak tillfredsställande uppföljningsstruktur. Ekonomi, verksamhet och kvalitet följs systematiskt upp i samband med nämndens månads- och tertialrapporter. Prognossäkerheten i nämndens tertialrapportering har dock varit bristfällig under året.

Under året har granskningar genomförts som gällt direktupphandling, skydd mot anlitande av svart arbetskraft, faktureringsrutiner samt samverkan mellan kulturförvaltningen och fastighetskontoret vid renoveringar/ombyggnationer av kulturlokaler. Brister har noterats i granskningarna av direktupphandling och skydd mot anlitande av svart arbetskraft, vilka måste åtgärdas.

Bokslut och räkenskaper

Bokslut och räkenskaper bedöms i allt väsentligt vara rättvisande samt följer gällande regler och god redovisningssed.

Uppföljning av tidigare års granskningar

Nämnden har beaktat revisorernas rekommendationer i föregående års granskningar.

Innehållsförteckning

1	Årets granskning	1
2	Verksamhetens ändamålsenlighet och ekonomi	1
2.1	Ekonomiskt resultat	2
2.1.1	<i>Driftverksamhet</i>	2
2.1.2	<i>Investeringsverksamhet</i>	3
2.2	Verksamhetsmässigt resultat	3
3	Intern kontroll	5
4	Bokslut och räkenskaper	7
5	Uppföljning av tidigare års granskning	7
	Bilaga 1 - Årets granskningar	8
	Bilaga 2 - Uppföljning av lämnade rekommendationer	11
	Bilaga 3 - Bedömningskriterier	13

1 Årets granskning

Den årliga revisionen omfattar granskningar och bedömningar inom följande områden:

Verksamhetens ändamålsenlighet och ekonomi
Intern kontroll
Bokslut och räkenskaper

Revisionen har utförts enligt kommunallagen och andra tillämpliga lagar samt reglementet för stadsrevisionen och god revisionsordning i kommunal verksamhet. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge en rimlig grund för bedömning av nämndens verksamhet. Kriterier för bedömningen redovisas i *bilaga 3*.

I rapporten redovisas översiktligt resultatet av revisionsårets grundläggande och fördjupade granskningar. De granskningar som genomförts under revisionsåret redovisas närmare i *bilaga 1*.

En uppföljning av hur nämnden har beaktat rekommendationer från tidigare års granskningar redovisas översiktligt i rapporten och mer detaljerat i *bilaga 2*.

De förtroendevalda revisorerna har träffat representanter för nämnden 2016-04-08 i samband med genomgång av 2015 års granskning och avstämning inför 2016.

Granskningsledare har varit Örjan Palmqvist vid revisionskontoret och Peter Alm vid PwC AB.

Årsrapporten har faktakontrollerats av förvaltningen.

2 Verksamhetens ändamålsenlighet och ekonomi

I detta avsnitt redovisas en granskning av om nämndens resultat är förenligt med kommunfullmäktiges mål samt följt de beslut, riktlinjer, gällande lagstiftning och andra föreskrifter som gäller för verksamheten. Bedömningen avser såväl genomförandet som resultatet av verksamheten.

Sammantaget bedöms att fastighetsnämnden i allt väsentligt har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt sätt. Nämndens verksamhetsmässiga resultat är i allt väsentligt tillfredsställande utifrån de mål kommunfullmäktige har fastställt. Från ekonomisk synpunkt är dock utfallet inte helt tillfredsställande eftersom budgeten har överskridits.

2.1 Ekonomiskt resultat

2.1.1 Driftverksamhet

Nämnden redovisar följande budgetutfall och avvikelser för år 2016:

Mnkr	Budget 2016	B o k s l u t 2 0 1 6			Budget- avvikelse 2015
		Utfall	Avvikelse		
Driftbudget					
Intäkter	1 252,2	1 279,1	26,9	2,1 %	19,3
Kostnader	505,6	617,3	-111,7	-22,1 %	-42,8
Verksamhetens nettointäkter (resultat 1)	746,6	661,8	-84,8	-11,4 %	-23,5
Avskrivningar Nedskrivning	339,8	327,1	12,7	3,7 %	26,3
Internräntor	160,7	170,7	-10,0	-6,2 %	18,2
Resultat efter avskrivningar och finansiella poster (resultat 2)	246,1	164,0	-82,1	-33,4 %	-136,4
Avkastningskrav	-256,3	-219,6	36,7	14,3 %	149,9
Årets resultat (resultat 3)	-10,2	-55,6	-45,4	-445,1 %	13,5

Av ovanstående redovisning framgår att nämndens efter avkastningskrav redovisar ett nettoresultat på – 55,6 mnkr, vilket är 45,4 mnkr sämre än budget. Utfallet visar att budgethållningen inte har varit helt tillräcklig.

Verksamhetens intäkter uppgår till 1 279,1 mnkr vilket överstiger nämndens budget med 26,9 mnkr. De huvudsakliga förklaringarna är ökade intäkter för arbeten som genomförts i bland annat gasverksområdet och fastigheten Induktorn 33.

Verksamhetens kostnader uppgår till 617,3 mnkr, vilket är 111,7 mnkr högre än budget. De huvudsakliga förklaringarna är ökade

kostnader för arbete åt utomstående som redovisas ovan samt kostnader för förgävesprojektering avseende Kista Gård samt Spelbomskan 16 (stadsbiblioteket). Vidare har nämnden inte uppnått budgeterade effektiviseringskrav.

Nämndens resultat inkluderar inte kostnaderna, 33,7 mnkr, för förgävesprojekteringen av Nytt Tekniskt nämndhus i Söderstaden. Kommunstyrelsen har föreslagit kommunfullmäktige att reglera fastighetsnämndens avkastningskrav med motsvarande belopp i samband med upprättandet av stadens bokslut.

Nämnden har förklarat avvikelserna på ett tillfredsställande sätt.

2.1.2 Investeringsverksamhet

Mnkr	Budget 2016	B o k s l u t 2 0 1 6			Budget- avvikelse 2015
		Utfall	Avvikelse		
Investeringsplan					
Utgifter	1284,8	1155,5	129,3	10,1%	507,6
Inkomster	0,0	0,0	0,0	0,0%	0,0
Nettoutgifter	1284,8	1155,5	129,3	10,1%	507,6

Av tabellen framgår att nämndens utfall avviker med 129,3 mnkr i förhållande till budgeten. Avvikelsen förklaras till största delen av tidsförskjutning i projekten Liljevalchs, Forsgrenska badet, och Åkeshovs sim- och idrottshall.

Nämnden har förklarat avvikelserna på ett tillfredsställande sätt.

2.2 Verksamhetsmässigt resultat

Nämndens resultat för 2016 bedöms i allt väsentligt vara förenligt med de mål som fullmäktige fastställt. Bedömningen grundas på en granskning av nämndens verksamhetsberättelse samt på övriga granskningar som har genomförts under året.

Nämnden bedömer att 21 av kommunfullmäktiges mål uppfylls helt och tre mål uppfylls delvis samt två inte alls. De mål som uppfylls delvis är *"Stockholms miljö är giftfri"*, *"Stockholms stad är en bra arbetsgivare med goda arbetsvillkor"* samt *"Offentlig upphandling utvecklar staden i hållbar riktning"*. De mål som inte uppfylls alls är *"Inomhusmiljön i Stockholm är sund"* och *"Stockholms stads ekonomi är långsiktigt hållbar"*.

Bedömningen av målet *Stockholms miljö är giftfri* nås delvis grundas på att nämnden genomförde en upphandling av klottersanering under slutet av 2015. De miljökrav som ställdes var enligt stadens miljöinköpskrav från 2006. Upphandlingen är överklagad och därför pågår det fortfarande saneringsarbeten utan att de nu gällande kraven är inkluderade.

Vad gäller målet *Offentlig upphandling utvecklar staden i hållbar riktning* bygger bedömningen på att nämnden avvaktar vidare instruktioner från stadsledningskontoret om hur kraven på arbetsvillkor enligt vita-jobb-modellen ska hanteras och följas upp i upphandlingar. En granskning som revisionskontoret gjort under året av hur nämnden säkerställer att kraven i LOU och stadens riktlinjer följs visar bl. a. att nämnden saknar rutiner för att säkerställa att dokument i direktupphandlingar hålls ordnade vid förvaltningen samt att nämnden inte följer dokumentationsplikten för direktupphandlingar över 100 tkr. Även revisionskontorets granskning av skydd mot anlitande av svart arbetskraft visar bl. a. på att nämnden saknar riktlinjer som anger hur nämnden ska förebygga att svart arbetskraft anlitas.

Att målet *Inomhusmiljön i Stockholm är sund* inte anses vara uppfyllt baseras på att nämnden under året har arbetat med att få en översikt av de radonhalter som kan förekomma i byggnader som förvaltas. Underlaget från tidigare år har inte varit fullständigt varför nämnden i nuläget inte vet vilka radonhalter som kan finnas i alla byggnader.

Målet *Stockholms stad är en bra arbetsgivare med goda arbetsvillkor* bedöms som delvis uppfyllt mot bakgrund av nämnden utifrån det skattade utfallet i fokusgrupperna (ett urval av medarbetare har deltagit enligt beskrivning nedan) inte beräknas uppnå målen för aktivt medskapandeindex och andel medarbetare som kan rekommendera fastighetskontoret som arbetsgivare till andra.

Nämnden har under året arbetat med att stärka ledarskap, medarbetarskap och kunskap inom arbetsmiljöområdet. Som ett led i att öka kunskapen kring systematiskt arbetsmiljöarbete, har fastighetskontorets chefer gått en utbildning i den nya arbetsmiljöföreskriften organisatorisk och social arbetsmiljö. Eftersom staden inte genomförde någon stadsövergripande medarbetarenkät under 2016, beslutade nämnden att istället arbeta med arbetsmiljöfrågorna genom fokusgrupper, där ett slumpvis urval av medarbetare bland annat diskuterat samarbete,

arbetsbelastning, stress och ledarskap. Nämnden kommer att arbeta vidare med resultatet från dessa under 2017.

Sjukfrånvaron har totalt sett minskat, från 5,1 % 2015 till 3,9 % 2016. Nämndens årsmål för 2016 var 4,0 %.

Nämnden bedömer sammanfattningsvis att fullmäktiges verksamhetsmål i huvudsak har uppnåtts.

Nämnden har tagit fram 9 egna mål. Indikatorer och aktiviteter finns till samtliga mål. Nämnden bedömer att fem mål uppfylls helt, tre mål uppfylls delvis och ett mål uppfylls inte. Sammanfattningsvis bedömer nämnden att målen i huvudsak uppnås.

3 Intern kontroll

Den interna kontrollen är en integrerad del i verksamhetens styrning och uppföljning. En tillräcklig intern kontroll innebär att kontrollen är aktiv och ändamålsenlig. Att arbetet med den interna kontrollen är strukturerat samt integrerat i organisationen, system och det löpande arbetet. Den interna kontrollen säkerställer, med en rimlig grad av säkerhet, att verksamheten drivs effektivt, att lagar, förordningar och andra regler följs samt att en tillförlitlig finansiell redovisning och rättvisande rapportering om verksamheten lämnas.

Sammanfattningsvis bedöms att nämndens interna kontroll inte varit helt tillräcklig. De iakttagelser som ligger till grund för denna bedömning redovisas nedan. Av redovisningen framgår att brister har noterats framförallt vad gäller direktupphandling och skydd mot anlitande av svart arbetskraft.

En del i nämndens interna kontroll är att säkerställa en ändamålsenlig styrning och kontroll av ekonomi och verksamhet. En granskning av nämndens verksamhetsplan för år 2016 visar att nämndens egna mål ansluter till kommunfullmäktiges mål för den verksamhet som nämnden bedriver. Nämnden har för varje verksamhetsområde fastställt uppföljningsbara mål för ekonomi och verksamhet.

Nämnden har en i huvudsak tillfredsställande uppföljningsstruktur. Ekonomi, verksamhet och kvalitet följs systematiskt upp i samband med nämndens månads- och tertialrapporter.

Nedanstående sammanställning visar att prognossäkerheten i nämndens tertialrapporter har varit bristfällig under året. Avvikelsen

för nettoutfallet (resultat 3) uppgår till 19,4 mnkr mellan tertialrapport 2 och utfallet.

Mnkr	Tertial- rapport 1 2016	Tertial- rapport 2 2016	Bokslut 2016	Avvikelse T2 - bokslut	
Driftbudget					
Intäkter	1 270,0	1 283,9	1 279,1	-4,8	-0,4%
Kostnader	529,6	542,7	617,3	-74,5	-13,7%
Verksamhetens nettointäkter (resultat 1)	740,4	741,2	661,8	-79,3	-10,7%
Avskrivningar	331,2	365,4	327,1	38,3	10,5%
Internräntor	161,1	158,9	170,7	-11,8	-7,4%
Resultat efter avskrivningar och finansiella poster (resultat 2)	248,1	216,8	164,0	-52,8	24,4%
Avkastningskrav	-258,3	-253,0	-219,6	33,4	13,2%
Årets resultat (resultat 3)	-10,2	-36,2	-55,6	-19,4	-53,6%
Nettoinvesteringar	1 221,0	1 214,0	1 155,5	58,5	4,8%

Revisionskontorets granskning av nämndens system för intern kontroll visar att nämnden har ett aktuellt system för intern kontroll.

Nämndens riskanalys tas fram av en grupp på 10-15 centralt placerade medarbetare. Riskbedömningen är kopplad till verksamhetsmål och utvärderas årligen. Revisionskontoret bedömer att nämnden har en i huvudsak god riskanalys men att den kan utvecklas, när det gäller att förebygga oegentligheter. I samband med verksamhetsplan 2016 fastställde nämnden en internkontrollplan för nämndens verksamhet. Planen innehöll 10 kontroller. Samtliga kontroller har genomförts under året. De kontroller som har genomförts är bl. a att otillåtna direktupphandlingar genomförs, att uppsägningar av hyresförhållanden i utvecklingsprojekt sker i enlighet med hyreslagen, bristande innehåll på fakturorna mm. Endast smärre avvikelser har noterats.

Revisionskontoret har genomfört ett antal granskningar av nämndens interna kontroll, se *bilaga 1*. Granskningarna omfattar direktupphandling, faktureringsrutiner, samverkan med kulturnämnden vid renoveringar/ombyggnationer av kulturlokaler samt skydd mot anlitande av svart arbetskraft. Resultatet av granskningarna har pekat på brister i den interna kontrollen. Bland

annat saknas det rutiner som säkerställer att dokumentation av direktupphandlingar genomförs i enlighet med LOU. Det saknas även riktlinjer för hur nämnden ska arbeta för att förebygga att svart arbetskraft anlitas.

4 Bokslut och räkenskaper

I detta avsnitt redovisas en bedömning av om nämndens bokslut är rättvisande samt om räkenskaperna är upprättade enligt kommunala redovisningslagen och god redovisningssed.

Sammanfattningsvis bedöms att bokslut och räkenskaper i allt väsentligt är rättvisande. Bedömningen baseras på en granskning av nämndens bokslut och på de övriga granskningar som genomförts under året. Under året har nämndens interna kontroll avseende anläggningstillgångar granskats. Vissa brister har noterats i granskningen. Bristerna är dock inte av den omfattningen att de påverkar den sammanfattande bedömningen.

5 Uppföljning av tidigare års granskning

Tidigare års granskning av nämndens verksamhet har utmynnat i ett antal rekommendationer. Revisionskontoret gör årligen en uppföljning och bedömning av hur nämnden har beaktat rekommendationerna, se *bilaga 2*.

Uppföljning visar att nämnden i huvudsak har beaktat revisionens rekommendationer.

Bilaga 1 - Årets granskningar

Granskningar och projekt under perioden april 2016- mars 2017

Intern kontroll

Direktupphandling

Revisionskontoret har genomfört en granskning för att bedöma om nämnden har en tillräcklig intern kontroll som säkerställer att kraven i LOU och stadens riktlinjer för direktupphandling följs. Sammanfattningsvis bedömer revisionskontoret att nämndens interna kontroll avseende direktupphandlingar som genomförs vid nämnden inte är tillräcklig. Granskningen visar att nämnden inte följer dokumentationsplikten för direktupphandlingar över 100 tkr. Nämnden saknar vidare rutiner som säkerställer att dokument i direktupphandlingar hålls ordnade vid förvaltningen. För flertalet av de granskade direktupphandlingarna har inte skriftliga offerter infordrats från minst tre leverantörer vid anskaffningar överstigande 30 tkr. Vid granskningen har observerats att två avtal inte har ett slutdatum angivet för avtalets giltighetstid, vilket strider mot reglerna i LOU.

Nämnden rekommenderas att ta fram rutiner för att säkerställa att dokumentation av direktupphandlingar genomförs i enlighet med LOU och stadens riktlinjer för direktupphandling. Nämnden rekommenderas vidare att ta fram rutiner för att dokument i direktupphandlingar hålls ordnade vid förvaltningen.

Faktureringsrutiner

Granskningen har inriktats mot att bedöma om den interna kontrollen avseende avstämningsrutinerna för fakturering av hyror/arrenden/avgifter är tillräcklig samt om uppgifterna i redovisningen aktuella, fullständiga och rättvisande.

Revisionskontoret bedömer att den interna kontrollen i rutinen är tillräcklig. Bedömningen grundas bl. a. på att det finns dokumenterade rutiner för fakturering av hyror/arrenden/avgifter samt kontrollmoment för att säkerställa att alla utförda tjänster faktureras. Verifiering av 20 fakturor och avtal visar att upprättade fakturor överensstämmer med överenskomna villkor.

Samverkan mellan kulturförvaltningen och fastighetskontoret vid renoveringar/ombyggnationer av kulturlokaler

En granskning har genomförts av fastighetsnämndens och kulturnämndens samverkan om planering och uppföljning av renoveringar/ombyggnationer av kulturlokaler är tillräcklig. Granskningen har omfattat fyra projekt: Stadsmuséet, Liljevalchs, Stadsbiblioteket samt Medborgarhuset. Sammanfattningsvis bedömer revisionskontoret att nämndernas planering och uppföljning av renoveringar/ombyggnationer inte är helt tillräcklig. Bedömningen grundar sig på att samtliga projekt har utökats från utrednings/-inriktningsbeslut till genomförandebeslut avseende både ekonomi och tidplaner. Det finns gemensamma styrgrupper mellan förvaltningarna och förvaltningarna anser att i stort sett fungerar samarbetet tillfredsställande, men att det kan förbättras. Revisionskontoret rekommenderar att mer detaljerade utredningar görs före inriktningsbeslut för att säkerställa att beslutsfattarna i ett tidigt skede får mer korrekta beslutsunderlag.

Skydd mot anlitage av svart arbetskraft

Revisionskontoret har genomfört en granskning av om nämnden har vidtagit tillräckliga åtgärder för att säkerställa att anlidade leverantörer inte använder svart arbetskraft (rapport nr 5, februari 2017). Granskningen visade att nämndens förebyggande skydd mot anlitage av svart arbetskraft inte är tillräckligt. Nämnden ställer krav på att huvudentreprenören ansvarar för att anlidade underentreprenörer betalar arbetsgivaravgifter och skatter. Det framgår dock inte hur kontrollerna ska genomföras. Nämnden bör därför ställa krav på dokumentation som bekräftar att huvudentreprenören gjort dessa kontroller.

Revisionskontoret rekommenderar nämnden att ta fram riktlinjer som anger hur nämnden ska förebygga att svart arbetskraft anlitas, att stärka beställarstyrningen genom att tillsammans med huvudentreprenören ta fram en rutin som anger krav på vilka kontroller som ska genomföras samt att genomföra informationsinsatser och utbildningar om hur nämnden ska agera om svart arbetskraft eller andra oegentligheter upptäcks.

Bokslut och räkenskaper

Anläggningstillgångar

Granskningen har avgränsats till kontroll av ett urval investeringar med avseende på att klassificering, avskrivning och avskrivningstider är i enlighet med stadens anvisningar och god redovisningssed. Granskning har också utförts av att

komponentuppdelning/avskrivning följer stadens anvisningar och god redovisningssed. Vidare har revisionskontoret för ett urval poster bedömt huruvida bokförda utgifter är hänförliga till investeringsobjektet/projektet och överensstämmer med beställning och betalningsplan.

Revisionskontoret bedömer att utgifter som bokförts på konton för fastighetsunderhåll och entreprenader ej fullt ut har klassificerats i enlighet med stadens anvisningar och god redovisningssed i övrigt. Avvikelse har noterats. Vid granskningen noterades att flertalet fakturor kan tydliggöras avseende uppgift om vilka arbeten som utförts. Detta i avsikt att underlätta vid klassificering av utgifterna.

Bilaga 2 - Uppföljning av lämnade rekommendationer

Gransk- ningsår	Rekommendation	Åtgärdat			Kommentar	Följs upp
		Ja	Delvis	Nej		
ÅR 2012	Hyresgästernas nöjdhet Att nämnden framöver arbetar för att förbättra kommunikationen med hyresgästerna.	X			Nämnden har tagit fram åtgärder till kundvårdsplaner för alla 15 fastighetskategorierna.	
ÅR 2014	Planerat underhåll Att nämnden tar fram rutiner för hantering av det planerade underhållet.		X		En processkartläggning har genomförts för hanteringen av det planerade underhållet, och för delar i denna process har rutiner tagits fram.	
ÅR 2014	Samverkan mellan fastighetsnämnden och idrottsnämnden vid investeringar och underhåll av fastigheter Att en utvärdering genomförs av vilka effekter överförandet av anläggningarna till fastighetsnämnden från idrottsnämnden har medfört.	X			I budget 2017 beslutade kommunfullmäktige att ansvaret för det inre underhållet flyttas över till fastighetsnämnden från idrottsnämnden.	
ÅR 2015	Inköp och anskaffning Att nämnden vidtar åtgärder för att komma tillrätta med brister i fakturaunderlag samt att rutiner utarbetas för att stärka följsamheten till ingångna avtal.	X			Förvaltningen har gått igenom varje moment i fakturahanteringen för att få information om var risken för att fel förekommer är störst. Det man kunde konstatera är att en stor del av felen berodde på felaktig information på fakturorna. Förvaltningen har efter detta genomfört en utbildningsinsats för att informera personalen om vilken information som ska framgå på en faktura.	
ÅR 2016	Samverkan mellan fastighetskontoret och kulturförvaltningen Att mer detaljerade utredningar görs före inriktningsbeslut för att beslutsfattarna ska få mer korrekta beslutsunderlag.					2017

Gransk- ningsår	Rekommendation	Åtgärdat			Kommentar	Följs upp
		Ja	Delvis	Nej		
P 5/ 2016	<p>Skydd mot anlitande av svart arbetskraft Att nämnden tar fram riktlinjer som anger hur nämnden ska förebygga att svart arbetskraft anlitas samt genomföra utbildnings- och informationsinsatser om hur nämnden ska agera om svart arbetskraft eller andra oegentligheter upptäcks.</p>					2017

År – Årsrapport
P - Projektrapport

Bilaga 3 - Bedömningskriterier

Revisionskontorets bedömningskriterier

För avsnitten Verksamhetens ändamålsenlighet och ekonomi och Intern kontroll används följande bedömningar:

<i>Tillfredsställande/Tillräcklig</i>	Kriterierna är i allt väsentligt uppfyllda
<i>Inte helt tillfredsställande/ Inte helt tillräcklig</i>	Brister finns som måste åtgärdas
<i>Inte tillfredsställande/ Inte tillräcklig</i>	Väsentliga brister finns som måste åtgärdas omgående

För avsnittet Bokslut och räkenskaper gäller följande bedömningar:

Rättvisande, Inte helt rättvisande eller Inte rättvisande

Verksamhetens ändamålsenlighet och ekonomi

Att verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt innebär att nämnden har uppnått kommunfullmäktiges mål samt följt de beslut, riktlinjer gällande lagstiftning och andra föreskrifter som gäller för verksamheten. Bedömningen avser såväl genomförandet som resultatet av verksamheten.

- Nämndens resultat lever upp till fullmäktiges mål, beslut, och riktlinjer.
- Nämnden genomfört sitt uppdrag med tillgängliga resurser.
- Nämndens verksamhet har bedrivits enligt gällande lagar, föreskrifter, riktlinjer m.m.
- Nämnden har haft en styrning och uppföljning mot mål och beslut.

Intern kontroll

Den interna kontrollen är en process som utförs av nämnd, förvaltningsledning och personal. Den är en integrerad del i verksamhetens styrning och uppföljning. Processen säkerställer, med en rimlig grad av säkerhet, att verksamheten drivs effektivt, att lagar, förordningar och andra regler följs samt att en tillförlitlig finansiell redovisning och rättvisande rapportering om verksamheten lämnas.

- Nämnden genomför årligen en riskanalys som fångar upp väsentliga risker samt hur de ska hanteras för att minimera risken för att verksamhetens mål inte uppnås.
- Nämndens organisation har en tydlig fördelning av ansvar och befogenheter som bidrar till att stödja verksamheten och att förhindra avsiktliga och oavsiktliga fel samt oegentligheter.
- Nämndens verksamhetsplan överensstämmer med fullmäktiges beslut om mål, uppdrag och budget. Nämnden har för varje verksamhetsområde fastställt mätbara/uppföljningsbara mål för ekonomi och verksamhet.
- Nämnden följer kontinuerligt och systematiskt upp ekonomi, verksamhet och kvalitet, såväl för verksamhet i egen regi som för sådan som uppdragits åt annan att utföra, analyserar väsentliga avvikelser samt vidtar åtgärder vid behov.
- Nämnden har ett fungerande informations- och kommunikationssystem för styrning, kontroll och uppföljning av verksamheten.
- Nämnden har riktlinjer och rutiner som bidrar till att säkerställa att verksamhetens mål uppfylls och att föreskrifter följs.
- Nämnden följer upp den interna kontrollen systematiskt och regelbundet för att säkra att den fungerar på ett betryggande sätt.

Bokslut och räkenskaper

Nämndens redovisning är upprättad enligt lagstiftning och god redovisningssed så att räkenskaperna ger en rättvisande bild av resultat och ställning.

- Nämndens bokslut är rättvisande.
- Nämndens räkenskaper är upprättade enligt kommunala redovisningslag och god redovisningssed.